

## **Nr 216.**

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet; given Stockholms slott den 2 april 1918.*

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

**GUSTAF.**

*Alfred Petersson.*

**Förslag**

till

**lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar  
å arbetsåkdon på landet.**

Häri genom förordnas, att till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet skall fogas en ny paragraf, så lydande:

10 §.

Vad i denna lag stadgas äger icke tillämpning i fråga om arméns och marinens reglementerade fordon.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen, enligt därå meddelad uppgift, utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans  
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12  
mars 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,  
Statsråden: PETERSSON,  
SCHOTTE,  
PETRÉN,  
NILSON,  
LÖFGREN,  
friherre PALMSTIERNA,  
RYDÉN,  
UNDÉN,  
THORSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Petersson anförde:  
Lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet tillkom i syfte att i någon mån minska den nötning av de allmänna vägarna, som den å dem förekommande trafiken orsakar. Genom användandet av smala hjulringar utsattes vägbanan för att sönderskäras — i synnerhet då fordonen äro tunga eller tungt lastade samt vägen ej är tillräckligt hård — vilket uppenbarligen är till största olägenhet icke blott för de vägfarande utan även för de väghållningsskyldiga, för vilka underhållet av vägarna såmedelst göres svårare och dyrbarare än som är erforderligt.

Den rättsgrundsats, som kommit i tillämpning i förevarande lag, är den, att de vägfarande själva böra taga del i uppoffringarna för de allmänna vägarnas bevarande. I överensstämmelse härmed åsyftar lagen att

åstadkomma, att de åkdon, som förmedla den tyngre trafiken — arbetsåkdonen — förses med bredlötade hjul. Då emellertid förhållandena äro synnerligen olika i skilda landsdelar, har det överlåtits åt ortsmyndigheter att besluta, om och när bestämmelser om viss minsta hjulringsbredd å dylika åkdon skola tillämpas inom orten, ävensom att, inom vissa gränser, fastställa bestämmelsernas innehåll. Det tillkommer nämligen Kungl. Maj:ts befallningshavande att efter hörande av vederbörande landsting och väghållningsskyldiga meddela förordnande i ämnet. Vid sådant förordnande må undantag göras för viss del av landstingsområde eller för viss väg. Undantag får däremot icke ske för visst slag av arbetsåkdon. För att trafikanterna må hava tid på sig att ändra hjulringarna å åkdonen, må dylikt förordnande ej träda i kraft förrän tidigast fyra år från det förordnandet gavs.

Såsom arbetsåkdon betecknas i lagen sådant åkdon på hjul, som framföres medelst dragare och är avsett uteslutande eller huvudsakligen för lasskörning. Minsta bredden å hjulringar må i förordnandet ej sättas under sju eller över tolv centimeter.

Meddelat förordnande om viss minsta hjulringsbredd är ej tillämpligt å det fall, att vägfarande från annat område vid tillfälligt begagnande av väg använder arbetsåkdon med den bredd å hjulringarna, som är i allmänhet tillåten inom sistnämnda område.

För förseelse i förevarande avseende, som med husbondes vetenskap begås av hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, ansvarar husbonden, likasom vore förseelsen begången av honom själv.

Med stöd av ifrågavarande lag hava Kungl. Maj:ts befallningshavande i Malmöhus och Kristianstads län genom särskilda beslut förordnat, att minsta tillåtna bredd av hjulringar å arbetsåkdon, som användas å allmän väg inom den till berörda läns landstingsområden hörande landsbygd, skall vara 7 centimeter för enbetsåkdon och sådana tvåbetsåkdon, vilkas vikt utan belastning icke överstiger 400 kilogram, samt 8.5 centimeter för andra tvåbetsåkdon. Dessa förordnanden bestämdes att vinna tillämpning inom det förra länet från och med år 1915 och inom det senare från och med år 1918.

Hos ovannämnda länsstyrelser har därefter chefen för Skånska husarregementet på anförda skäl hemställt, att ifrågavarande förordnanden måtte tillämpas å vagnar vid regementets första bataljon endast i den mån vagnarna försåges med nya hjul. Berörda hemställan blev emellertid av länsstyrelserna genom särskilda den 25 februari och den 2 mars 1915 meddelade beslut lämnad utan avseende.

I skrivelse den 6 augusti 1915 till arméförvaltningens intendentsdepartement har bemälda regementschef, med åberopande av vad sålunda förekommit och med förmlan att vissa vid regementet befintliga packvagnar, för vilka Kungl. Maj:t år 1886 fastställt modell, ännu vore försedda med hjulringar av mindre bredd än i ovan omförmälda förordnanden föreskrivits, anhållit, att intendentsdepartementet måtte anvisa visst angivet belopp för att förse berörda packvagnar med hjulringar av erforderlig bredd.

I skrivelse den 7 januari 1916 har intendentsdepartementet, med överlämnande av regementschefens omförmälda framställning jämte övriga till ärendet hörande handlingar, innefattande, bland annat, i ärendet infordrat yttrande från arméförvaltningens ombudsman, hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreskriva, att meranämnda lag icke skulle äga tillämpning på sådana arméns reglementerade intendenturfordon, å vilka modeller blivit fastställda av Kungl. Maj:t. Till stöd för berörda hemställan har intendentsdepartementet anfört huvudsakligen följande.

De vid arméns truppförband m. m. befintliga intendenturfordonen utgjordes dels av reglementerade fordon, såsom ammunitions- och packvagnar m. fl., å vilka modeller blivit fastställda av Kungl. Maj:t, dels av icke reglementerade fordon. De förra komme i regeln till användning endast i samband med truppens övningar, under det att däremot de senare användes för truppförbandets dagliga behov, det vill säga för olika slag av förekommande körslor vid truppförbandet. Intet syntes vara att erinra emot, att truppförbandens icke reglementerade fordon vore underkastade de av Kungl. Maj:ts befallningshavande i vederbörligt län utfärdade föreskrifter i fråga om hjulringarnas bredd. Beträffande åter de reglementerade fordonen ställde sig frågan annorlunda. Enligt lagen om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet vore det Kungl. Maj:ts vederbörande befallningshavande, en var för sitt län, som ägde föreskriva den bredd, som sådana hjulringar skulle äga. Därest denna bredd sattes olika för olika län, skulle det alltså i händelse av de reglementerade fordonens inrangerande under Kungl. Maj:ts befallningshavandes föreskrifter kunna inträffa, att dessa fordon vid ett truppförband komme att vara försedda med en bredd på hjulringar, vid ett annat truppförband med en annan, vilket uppenbarligen skulle vara till stora olägenheter i flera hänseenden. En ändring av hjulringarna skulle därjämte förorsaka statsverket avsevärda kostnader, vilka icke kunde bestridas av ordinarie anslagsmedel, då de icke kunde beräknas lägre än till 100 kronor för vagn, och antalet vagnar, som eventuellt skulle kräva ändring, uppginge till omkring 1,000. Under

sådana omständigheter syntes det intendentsdepartementet lämpligt, att arméns reglementerade intendenturfordon, för vilka modeller blivit fastställda av Kungl. Maj:t, undantoges från bestämmelserna i lagen om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet. Detta syntes äga så mycket större fog för sig, som hänsyn till vägarnas bättre bevarande särskilt fått göra sig gällande vid de nyare fordonstypernas konstruerande. Sålunda ägde alla de under senare åren fastställda fordonsmodellerna, exempelvis packvagn m/11, en hjulringsbredd av minst 7 cm. Även de äldre fordonen vore i regel försedda med hjulringar av större bredd än den av allmogen i allmänhet använda, även om den understundom icke uppginge till de dimensioner, som i ett eller annat län kunde vara föreskrivna. I mån av förslitning av dessas hjul kom de ock givetvis att få en hjulringsbredd av samma dimensioner som de nyare modellerna.

Ombudsmannen hos arméförvaltningen har i ovanberörda utlåtande uttalat sig angående befogenheten för Kungl. Maj:ts befallningshavande att med stöd av nämnda lag förhindra användandet å allmänna landsvägarna av fordon, varå modell blivit fastställd av Kungl. Maj:t. Ombudsmannen har erinrat, att då ifrågavarande modell av Kungl. Maj:t fastställdes, frågan om vägarnas bättre bevarande genom bestämmande om viss hjulringsbredd ej ännu torde hava stått på dagordningen, samt anfört, att en så sent som år 1907 av Kungl. Maj:t i föreliggande ämne utfärdad allmän lag sålunda måste anses bindande jämväl för Kungl. Maj:t och kronan, då något undantag i lagen ej gjorts för kronan.

Sedan handlingarna i ärendet den 12 oktober 1916 av dåvarande chefen för jordbruksdepartementet överlämnats till vägkommissionen med anmodan att avgiva yttrande med anledning av intendentsdepartementets omförmälda framställning, har kommissionen i skrivelse den 21 april 1917 anfört i huvudsak följande:

»Det torde till en början kunna ifrågasättas, huruvida militärfordon av här avsedda slag överhuvud taget äro att hänföra till sådana åkdon, som träffas av bestämmelserna i lagen om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet den 28 juni 1907 och länsstyrelsernas med stöd därav utfärdade förordnanden. Av lagens eget innehåll synes icke kunna hämtas något bestämt svar på denna fråga, och någon klarhet vinnes ej heller av vad under förarbetena till lagen förekommit. Något rättsfall i ämnet är icke för kommissionen bekant.

För det antagande, att lagen i själva verket icke skulle vara tillämplig på ifrågavarande fordon, torde kunna anföras vissa skäl. Det vore, kan man säga, med sakens natur icke väl förenligt, att underordnade myndigheter, nämligen länsstyrelserna, skulle kunna genom sina för olika orter meddelade, skiljaktiga förordnanden

i avseende a hjulringsbredden för dessa fordon träffa andra och möjligen strängare bestämmelser än Kungl. Maj:t själv i och genom fastställande av den för samma fordon gällande allmänna modell, vilken lär avse även hjulringsbredden och rimligtvis bör vara lika för alla orter, funnit gott föreskriva. Oegentligt och obilligt vore väl även, om vederbörande skulle kunna ådömas ansvar för användning av ett reglementsenligt fordon, när detta icke uppfyllde fordran på minsta hjulringsbredd enligt lokalmyndighetens förordnande. För övrigt kunde väl vara osäkert, hos vem dylikt ansvar överhuvud skulle kunna utkrävas. Slutligen kunde den särskilda bestämmelsen i lagens 7 § om husbondeansvar väl icke gärna finna någon tillämpning på förhållanden i fråga om militärfordonen, vilket i sin mån måste tyda på, att dylika fordon icke varit i lagen avsedda.

För en motsatt mening åter, nämligen att hjulringslagen måste gälla även här ifrågavarande fordon, synes kunna hämtas stöd i denna lagstiftnings allmänna syfte att bereda skydd mot vägarnas skadande genom användning av fordon med alltför smala hjulringar. Bedömes frågan uteslutande ur denna synpunkt, förefinnes ingen anledning att från hjulringstvånget frikalla de militära fordonen av förevarande slag. Såsom hjuldon framförda medelst dragare och avsedda för lasskörning kunna de ovedersägligen efter orden hänföras till arbetsåkdon i hjulringslagens mening. Och då deras averkan på vägbanan, om de icke äro försedda med tillräckligt breda hjulringar, på intet sätt är mindre än vad angår vanliga arbetsåkdon med samma hjulbredd, borde de, i vägskyddets intresse, också vara underkastade lika stränga bestämmelser som arbetsåkdon i allmänhet. Vid sådant förhållande och då de icke blivit uttryckligen undantagna från lagens tillämpningsområde, skulle man efter vanliga tolkningsregler icke vara berättigad att låta dem i förevarande avseende intaga någon privilegierad ställning.

Vilkendera av de båda sålunda angivna meningarna bör anses vara den riktiga. tilltror sig kommissionen för egen del icke att avgöra. Skulle Kungl. Maj:t, efter inhämtande, såsom kommissionen antager, av justitiekanslersämbetets yttrande häröver, anse hjulringslagen icke vara här tillämplig, lär Kungl. Maj:t finna den föreliggande framställningen icke föranleda vidare åtgärd. För den händelse åter, att den motsatta uppfattningen skulle av Kungl. Maj:t tagas till utgångspunkt för bedömandet av den nu föreliggande framställningen, saknas enligt kommissionens tanke giltigt skäl att förorda bifall till densamma. Den synes i väsentlig mån hava förestavats av hänsyn till den betydande kostnad, som antagits skola åsamkas statsverket genom nyanskaffning av hjul till ifrågavarande fordon i och för deras anpassning efter de lokala förordnandenas krav på minsta hjulringsbredd. I anledning härav tillåter sig kommissionen hänvisa till en i dess den 15 december 1916 avgivna betänkande med förslag till lag om allmänna vägar på landet (del 1 sid. 336) intagen tablå, utvisande bland annat, att förordnanden enligt hjulringslagen hittills meddelats för 21 av landets 25 landstingsområden, att av dessa 21 förordnanden allenast 4 trätt i kraft före 1917 års ingång samt att tiden för ikraftträdande av återstående 17 förordnanden infaller för 6 förordnanden under femårsperioden 1917—1921 samt för 11 förordnanden först under åren 1922—1926.

Inom flertalet landstingsområden kunna således intendenturfordonen utan förändring ännu under en följd av år användas utan hinder av några om hjulringsbredden meddelade förordnanden. Den åsyftade nyanskaffningskostnaden skulle alltså jämväl komma att fördela sig över en jämförelsevis ganska lång tid, under vilken anskaff-

ning av nya hjul i allt fall, i följd av de gamlas förslitning, i avsevärd utsträckning måste äga rum. Verkningarna av hjulringslagens tillämpning på intendenturfordonen torde härigenom ur statsutgiftens synpunkt icke behöva bliva alltför betungande. I varje fall förmenar kommissionen, att staten icke bör undandraga sig att för sina inrättningar vidkännas samma ekonomiska uppoffringar, som den genom sin lagstiftning velat ålägga enskilda för vinnande av ett allmännyttigt ändamål, sådant som det med lagen avsedda. Hjulringslagens tillämplighet jämväl å ifrågavarande militära fordon torde icke heller behöva medföra, att Kungl. Maj:t skulle vara förhindrad att fastställa en enhetlig modell för dessa fordon även beträffande hjulringsbredden. Det gällde därvid endast, att den reglementerade hjulringsbredden avpassades så, att den kunde tillfredsställa alla de utfärdade lokala föreskrifterna om hjulens minimibredd. — — — — —»

Kommissionen har därefter erinrat om det i dess betänkande den 15 december 1916 framlagda förslag, till förändrad anordning av hjulringstvånget i allmänhet, samt fortsatt sålunda:

»Kommissionen har visserligen principiellt ställt sig på den ståndpunkt, att det i fråga om arméns intendenturfordon skall ankomma uteslutande på Kungl. Maj:t att meddela de i ämnet erforderliga föreskrifter. Men kommissionen har alls icke tänkt sig, att innehållet i dessa föreskrifter skulle bestämmas av andra hänsyn än till själva vägskyddets intresse, och medgivande till förmån just för denna kategori av fordon av några sådana undantag eller ändringar, som icke äro väl förenliga med detta intresse, har därför synts icke böra komma i fråga.

Med förslaget's allmänna ståndpunkt i hithörande del, innebärande en ej oväsentlig utsträckning och skärpning av hjulringstvånget, torde vara klart, att kommissionen icke kan understödja den nu föreliggande i alldeles motsatt riktning gående framställningen.

Under alla förhållanden synes det kommissionen mindre lämpligt att nu, då frågan om en omläggning av hela väghållningssystemet är under beredning, vidtaga en lagändring, berörande allenast en viss — och därtill mindre väsentlig — detalj av detta system, sådan som den nu ifrågavarande.

På grund av det anförda får kommissionen vördsamt hemställa, det herr statsrådet behagade icke finna skäl tillstyrka Kungl. Maj:t att vidtaga någon lagstiftningsåtgärd i anledning av intendentsdepartementets förevarande framställning.»

Justitiekanslersämbetet har uti infortrat utlåtande den 25 maj 1917 yttrat sig om huruvida lagen i fråga vore tillämplig å kronan tillhöriga fordon samt besvarat frågan jakande och till stöd för denna sin uppfattning åberopat de skäl, som i sådant avseende anförts av ombudsmannen hos arméförvaltningen och av vägkommissionen.

Sedan Kungl. Maj:t därefter befallt arméförvaltningens intendentsdepartement att inkomma med uppgift angående i vilken utsträckning arméns reglementerade fordon av äldre modell komme till användning under fredsförhållanden, har intendentsdepartementet den 27 november 1917 överlämnat från samtliga truppförbandschefer vid armén infortrade

dylika uppgifter jämte ett inom samma departement upprättat sammandrag över desamma, utvisande att i vanlig tjänst endast ett ganska ringa antal dylika fordon användes, varemot vid fälttjänstövningar vagnar av äldre modell ännu i ganska stor utsträckning tagas i bruk.

I likhet med justitiekanslersämbetet finner jag bestämmelserna i lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet vara tillämpliga på arméns reglementerade fordon, i den mån dessa, såsom ammunitions- och packvagnar m. fl., äro avsedda för lasskörning. I vägskyddets intresse är det naturligtvis lika viktigt, att dessa fordon, i den mån de allmänna vägarna med dem befaras, äro försedda med breda hjulringar, som att enskilda arbetsåkdon äro därmed försedda. Icke heller synes det, under förutsättning att ifrågavarande fordon i nämnvärd utsträckning komma till användning å de allmänna vägarna, i och för sig lämpligt, att staten av hänsyn till kostnaden för hjulringarnas ändring undandraget sig att ställa sig till efterrättelse föreskrifter, som i behörig ordning meddelats på grund av ovannämnda lag, då ju enskilda fordonsägare måste vidkännas motsvarande kostnader. För bedömandet av kostnadsfrågan må för övrigt erinras, att antalet fordon av äldre modell numera minskats samt att nya hjul i allt fall småningom måste anskaffas.

*Departements-  
chefen.*

Därest fråga vore allenast om en övergångstid för att beträffande ifrågavarande fordon tillämpa en viss större hjulringsbredd, skulle jag därför icke ansett mig kunna tillstyrka särskilda åtgärder i fråga om arméns reglementerade arbetsåkdon. Frågan har emellertid i själva verket en annan innebörd och är ingalunda av tillfällig natur.

Då jag i detta ärende samrätt med chefen för lantförsvarsdepartementet, har denne framhållit, att det ur militära synpunkter vore mindre lämpligt, att arméns reglementerade fordon skulle vara underkastade bestämmelser om viss minsta hjulringsbredd, vilka växlade inom olika delar av landet. För arméns del vore det snart sagt oundgängligt, att alla dess fordon av visst slag vore för hela riket av samma modell, bland annat för att skadade delar vid behov lätt må kunna utbytas.

Vägkommissionen har i sitt yttrande beaktat detta behov av enhetlighet och hänvisat på den utvägen, att den reglementerade hjulringsbredden avpassades så, att den kunde tillfredsställa alla de utfärdade lokala föreskrifterna. Angående dessa inhämtas av uppgift i kommissionens betänkande den 15 december 1916 med förslag till lag om allmänna vägar på landet, att de då meddelade föreskrifterna om viss minsta

hjulringsbredd voro till innehållet synnerligen växlande. I de flesta föreskrifterna har minsta måttet satts till 7 centimeter, men bredare mått förekomma flerstädes. Sålunda stadgas för alla slags fordon 8 centimeter i tre län och 9 centimeter i två län. I de län, där olika mått bestämts för enbetsåkdon och för paråkdon, har stadgats för de senare 8.5 centimeter i två län, 9 centimeter i ett län och 10 centimeter i fyra län. I enlighet härmed skulle alltså 10 centimeters bredd å de reglementerade fordonens hjulringar böra föreskrivas för att överallt fylla villkoren. Visserligen medger lagen, att fordon från ett område med viss mindre hjulringsbredd få tillfälligtvis begagnas även inom område, där större bredd är föreskriven, men detta medgivande ger icke rätt att vid truppförband, som är förlagt inom det senare området, använda fordon med mindre hjulringsbredd än den därstädes stadgade, och då böra för enhetlighetens skull även övriga truppförband hava den större bredden å sina fordon. För övrigt kan det alltid inträffa, att någonstädes bredden höjes ytterligare, och då det största enligt lagen medgivna måttet är 12 centimeter, skulle nödig förtänksamhet troligen bjuda, att detta mått bestämdes för de arméns fordon, som kunde betraktas som arbetsåkdon. I varje fall är det tydligt, att med bibehållande av nuvarande bestämmelser måttet icke kan få stanna vid det minsta tillåtna eller 7 centimeter, enär i ett stort antal län fordras bredare ringar.

Det synes alltså framgå, att det militära kravet på enhetlighet i fordonens modell — vilket krav förvisso måste tillerkännas berättigande — icke lämpligen kan med nuvarande bestämmelser tillgodoses, utan att hjulringarnas bredd sättes till det i lagen angivna maximum. Då, enligt vad chefen för lantförvarsdepartementet meddelat, detta icke kan för dessa arméns fordon anses vara nödigt eller ens lämpligt, synes det mig ligga närmast till hands, att beträffande arméns reglementerade fordon undantag stadgas från lagens bestämmelser. Det är i allt fall givet, att Kungl. Maj:t kommer att vid meddelande av bestämmelser angående dessa fordon taga största möjliga hänsyn till vägskyddets intressen.

Det är visserligen sant, att, såsom vägkommissionen framhållit, de med väghållningsbesvärets utgörande sammanhängande frågor äro föremål för utredning och att ändrade bestämmelser i dessa ämnen kunna tänkas ganska snart komma till stånd, men då detta i varje fall icke kan ske genom beslut vid den nu pågående riksdagen och det icke är tillbörligt, att utan lagligt medgivande länsstyrelsernas i behörig ordning meddelade bestämmelser om viss minsta hjulringsbredd icke tillämpas på arméns

ifrågavarande fordon, anser jag framställning om dylikt medgivande nu böra göras till riksdagen.

För ändamålet torde böra i meranämnda lag införas en ny paragraf, och har förslag till lag härom uppgjorts inom jordbruksdepartementet. Den nya lagen är avsedd att träda i kraft omedelbart efter utfärdandet.

Sedan departementschefen uppläst berörda förslag, av den lydelse bilagan vid detta protokoll utvisar, hemställde han, att lagrådets utlåtaende däröver måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, inhämtas genom utdrag av protokollet.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall.

Ur protokollet:

*Ernst Wahlberg.*

---

***Bilaga.*****Förslag**

till

**lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet.**

Härigenom förordnas, att till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet skall fogas en ny paragraf, så lydande:

10 §.

Vad i denna lag stadgas äger icke tillämpning i fråga om arméns reglementerade fordon.

*Utdrag av protokollet, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd torsdagen  
den 21 mars 1918.*

Närvarande:

Justitieråden: GULLSTRAND,  
VON SETH,  
WEDBERG,  
Regeringsrådet PLANTING-GYLLENBÅGA.

Enligt lagrådet tillhandakommet utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 12 mars 1918, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen omförmälda ändamål inhämtas över upprättat förslag till *lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av ledamoten å justitiedepartementets lagavdelning, docenten Martin Fehr.

*Lagrådet* yttrade:

Det synes lämpligt, att det föreslagna undantagsstadgandet får gälla alla krigsmakten tillhöriga reglementerade fordon.

Enligt departementschefens yttrande är lagen avsedd att träda i kraft omedelbart efter utfärdandet. Detta framgår dock ej av förslagets lydelse.

Ur protokollet:

*Erik Ölander.*

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,  
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,  
 Statsrådet: PETERSSON,  
                   PETRÉN.  
                   NILSON,  
                   LÖFGREN,  
                   friherre PALMSTIERNA,  
                   UNDÉN,  
                   THORSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Petersson anmälde lagrådets den 21 nästlidna mars avgivna utlåtande över det den 12 i samma månad till lagrådet remitterade förslag till lag om tillägg till lagen den 28 juni 1907 om bredden av hjulringar å arbetsåkdon på landet.

Efter förmälan att, enligt vunnit upplysning, jämväl kustartilleriet innehade fordon, å vilka det föreslagna undantagsstadgandet borde erhålla tillämpning, samt att med beaktande härav avfattningen av förslaget syntes böra jämkas i överensstämmelse med vad lagrådet anfört, uppläste föredraganden det sålunda ändrade lagförslaget samt hemställde, att detsamma måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall och förordnade, att proposition i ämnet skulle, med den lydelse bil. . . . till detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:  
*Rune Thygesen.*